

Har Gud skabt syndige gener?

Svar på læserbrev

Engang imellem læser man i aviserne, at forskerne nu har fundet genet for homoseksualitet, alkoholisme eller kriminelle tendenser, og en af vore læsere har spurgt om, hvordan det kan passe med den kristne tro. Disse avishistorier rejser to spørgsmål:

1. Hvad betyder det, at „forskernes har fundet genet for X“?
2. Hvis der er et gen for X, betyder det så, at det ikke er forkert at gøre X, eller at X er godt?

Generne er vores arvemateriale og bestemmer sammen med det miljø, vi vokser op i, hvilke karakteristika vi får. Der er f.eks. gener for øjenfarve, højde, tendens til fedme osv. For de fleste karakteristika gælder det, at de ikke er bestemt af et gen, men af flere gener i samspil (og altid i samspil med miljøet). Når en gruppe forskere siger, at det har fundet genet for en bestemt type adfærd, er der derfor oftest tale om, at de har fundet et gen, som øger chancen for, at den person, som har genet, også har adfærden. Der er altså ikke tale om, at hvis man har genet, har man også adfærden - kun om, at man har en øget chance for at udvise adfærden sammenlignet med andre personer. Og det er altid vigtigt at medtænke miljøet. Vi ved f.eks., at der er gener, som øger risikoen for at blive ordblind, men i kulturer der ikke har skriftsprog udviser

personer med disse gener naturligvis ikke ordblindhed, ligesom personer med alkoholisme gener ikke bliver alkoholister i kulturer, hvor alkohol ikke spiller en rolle.

Mange af avishistorierne viser sig også senere at være problematiske, fordi andre forskergrupper, som undersøger det samme gen, men i andre grupper af personer, ofte ikke kan finde nogen sammenhæng. Et eksempel er et gen for kriminalitet, som blev fundet i en hollandsk familie, men hvor andre forskergrupper ikke har kunnet reproducere dette fund.

Lad os nu antage, at der rent faktisk er fundet et gen for en type adfærd, som vi normalt mener er forkert, betyder det så, at det ikke er forkert at udvise denne adfærd, eller at den ligefrem skal betragtes som god? Naturligvis ikke. Der er f.eks. ikke tvivl om, at en vis tendens til voldelighed er naturlig i mennesker, men det betyder selvfølgelig ikke, at voldelighed er godt, eller at vi ikke skal prøve at kontrollere vore egne voldelige tendenser. En af de ting, som jo karakteriserer mennesker til forskel fra dyr, er, at vi er bevidste om (nogle af) de drivkræfter, der ligger bag vore handlinger og bevidst kan vælge, om vi vil følge dem eller ikke. At der i vore gener og biologi ligger tendenser til at gøre onde ting, eller tendenser til at gøre ting, som kan være onde, betyder ikke, at det vil være godt at gøre dem. Vi har stadig ansvaret for, om vi lader disse tendenser få magt over os, eller om vi kontrollerer dem og handler, som vi ved, vi bør gøre.

Søren Holm